МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІЗУАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ В ДИЗАЙНІ

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 022 Дизайн
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2024

УДК 7.012:001.89 (07)

Голова вченої ради факультету архітектури, будівництва та дизайну _____О. АНДРІЙЧУК

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ
Директор бібліотеки _____ С. БАКУМЕНКО

Рекомендовано до видання вченою радою факультету архітектури, будівництва та дизайну ЛНТУ,
протокол № 9 від «14» травня 2024 року.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ, протокол № 13 від «7» травня 2024 року.
Завідувач кафедри АД _____О. ПАСІЧНИК

Укладач: _____ Н. СКЛЯРЕНКО, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

Рецензент: _____ О. ПАСІЧНИК, канд. архітектури, доцент, завідувач кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ О. ПАСІЧНИК, завідувач кафедри архітектури та дизайну ЛНТУ.

Візуальні комунікації в дизайні [Текст] : Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн» галузі знань 02 Культура та мистецтво спеціальності 022 Дизайн денної та заочної форм навчання / уклад. Н.В. Скляренко. – Луцьк : ЛНТУ, 2024. – 28 с.

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Візуальні комунікації в дизайні» спрямовані на формування у студентів цілісного розуміння принципів і засобів візуальної комунікації в сучасному дизайн-середовищі. Вказівки містять теоретико-аналітичні, проєктно-творчі та науково-дослідні завдання, що сприяють розвитку креативногомислення та візуальної грамотності. Запропоновані методичні орієнтири допоможуть здобувачам освіти самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, формувати власну дизайнерську позицію та втілювати концепції сталого розвитку у візуальних проєктах.

© Скляренко Н.В., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП 4

Модуль 1
Змістовий модуль 1. Візуальні комунікації як складова візуальної культури 6
Самостійна робота до теми 1. Візуальні комунікації: історичні трансформації та виклики сучасності 6
Самостійна робота до теми 2. Системне осмислення структури візуальних комунікацій..... 8
Самостійна робота до теми 3. Дизайн-особливості візуальних комунікацій 10

Модуль 2
Змістовий модуль 2. Художньо-проєктна сутність візуальних комунікацій 12
Самостійна робота до теми 4. Динамічні характеристики матеріальних візуальних комунікацій 12
Самостійна робота до теми 5. Цифрові технології та експериментальні практики візуалізації інформації 14
Самостійна робота до теми 6. Концепція соціальної комунікації у контексті дизайну 16
Самостійна робота до теми 7. Живі візуальні комунікації: синтез екології та дизайну у контексті сталого розвитку 18

Індивідуальне завдання 20

ЛІТЕРАТУРА 26

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ 27

ВСТУП

Дисципліна «Візуальні комунікації в дизайні» займає центральне місце у формуванні професійної компетентності майбутніх дизайнерів, оскільки саме через візуальні образи відбувається трансляція смислів, емоцій і культурних кодів у сучасному інформаційному суспільстві. Візуальна комунікація виступає не лише інструментом вираження, а й засобом соціальної взаємодії, який поєднує художні, технічні та когнітивні аспекти дизайну. У сучасних умовах зростаючої цифровізації простору дизайнер зіштовхується з необхідністю працювати у багатовимірному середовищі, де взаємодіють статичні та динамічні зображення, текстові й аудіовізуальні елементи, цифрові інтерфейси, доповнена та віртуальна реальність. Тому оволодіння системою візуальних комунікацій є ключовою складовою професійної підготовки, що забезпечує здатність самостійно проєктувати ефективні візуальні повідомлення, гармонійно поєднувати форму і зміст, а також орієнтуватися у культурних та соціальних контекстах сприйняття інформації.

Методичні вказівки до самостійної роботи розроблені з метою поглиблення теоретичних знань студентів і формування практичних навичок критичного аналізу візуальної інформації, візуалізації даних, побудови концептуальних моделей та створення цілісних комунікаційних систем. начна частина завдань для самостійного опрацювання зорієнтована на практичне застосування знань у реальних проєктних умовах, що відповідає сучасним освітнім тенденціям і принципам компетентнісного підходу.

Самостійна робота у структурі дисципліни виступає важливим інструментом розвитку автономності мислення, уміння приймати творчі рішення та здійснювати рефлексію власних проєктних дій. Вона дозволяє студентам виходити за межі базових навчальних ситуацій, досліджуючи візуальні процеси у реальному культурному середовищі – від соціальної реклами та айдентики до цифрових медіа та арткомунікацій. Особливу увагу у методичних вказівках приділено синтезу візуального, екологічного та етичного мислення, що відповідає сучасним вимогам сталого розвитку та соціально відповідального дизайну.

Зміст методичних рекомендацій ґрунтується на міждисциплінарному підході, який поєднує теорію дизайну, візуальні студії, семіотику, психологію сприйняття, комунікативні теорії та цифрові технології. Таке поєднання дозволяє не лише глибше усвідомити природу візуальних повідомлень, але й розкрити їхній вплив на формування колективної та індивідуальної свідомості, поведінкових моделей і культурних

стереотипів. У цьому контексті візуальні комунікації розглядаються як активна форма пізнання світу, що сприяє інтеграції естетичних, етичних і технологічних цінностей у дизайнерську практику.

Самостійна робота *з курсу «Візуальні комунікації в дизайні» включає три види завдань:*

- **теоретико-аналітичні завдання;**
- **проєктно-творчі завдання;**
- **науково-дослідні завдання.**

Матеріали методичних вказівок виконують функцію навігаційного та аналітичного інструменту, який допомагає студентам структурувати знання, розвивати системне та креативне мислення, креативність і візуальну культуру.

Програмні результати навчання, які дозволяє реалізувати та поглибити запропоновані самостійні роботи:

- Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах

- Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми

- Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

- Формувати проєктні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.

- Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.

- Застосовувати методику концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.

- Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

- Використовувати концепції сталого розвитку у проєктуванні візуально-комунікативного простору; впроваджувати екологічно-орієнтовані та соціально-комунікативні підходи в процесі проєктно-творчої діяльності.

- Використовувати динамічні системи візуальних комунікацій у проєктуванні.

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 1.
Візуальні комунікації: історичні трансформації та виклики сучасності

Мета:

Сформувати у студентів цілісне уявлення про історичну еволюцію та сучасний стан візуальних комунікацій, оволодіти теоретичними основами візуалізації інформації, навчитися визначати специфіку художніх, інтерактивних та інтегративних систем, а також дослідити напрями підвищення динамічності сучасних візуальних рішень у дизайні.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Опрацюйте наукові джерела з теми візуальних комунікацій та підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Еволюція візуальних комунікацій (у контексті власного об'єкта дослідження)».

Проаналізуйте:

- сутність поняття візуальні комунікації;
- основні етапи становлення візуальної культури;
- вплив технологічних інновацій на формування сучасної парадигми візуалізації.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація ментальної карти до власного об'єкту дослідження.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених візуальним комунікаціям, інтерактивному дизайну чи сучасним системам візуалізації (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає сутність поняття «візуальні комунікації»?
2. Як співвідносяться поняття «візуалізація» та «комунікація» у контексті дизайну?
3. Назвіть основні етапи формування наукової парадигми візуалізації.
4. Які технологічні чинники вплинули на еволюцію візуальних комунікацій у XX–XXI ст.?
5. Чим відрізняється художня система візуалізації від інтерактивної?
6. Які характеристики має інтегративна система візуалізації?
7. Які принципи визначають динамічність сучасних візуальних комунікацій?
8. Як інтерактивні технології впливають на процес сприйняття візуального повідомлення?
9. Яку роль відіграє дизайнер у формуванні сучасних візуальних практик?
10. Які нові тенденції розвитку візуальних комунікацій можна прогнозувати у найближче десятиліття?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 2.
Системне осмислення структури візуальних комунікацій

Мета:

Сформувати у студентів системне мислення щодо структури візуальних комунікацій, усвідомити їх як багатовимірний інтегрований процес, що поєднує об'єкт, середовище та користувача. Навчитися розпізнавати типи й рівні організації візуальних систем, аналізувати динамічні взаємозв'язки, а також моделювати інтегровані дизайн-рішення у контексті сучасної візуальної культури.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Структура та інтегральна сутність сучасних систем візуальних комунікацій (у контексті власного об'єкта дослідження)».

Розкрийте такі аспекти:

- поняття «інтегрована дизайн-система» як єдність об'єкта, процесу та взаємодії;
- роль структури у побудові комунікаційного простору;
- особливості переходу від статичної до динамічної системи візуальних комунікацій.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація етапів розвитку власного об'єкту дослідження (тайм-лайн).

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених інтегральній сутності сучасних систем візуальних комунікацій (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає інтегральна сутність сучасних художньо-проєктних процесів?
2. Які основні елементи входять до структури візуальних комунікацій?
3. Як поняття «об'єкт - процес - взаємодія» розкриває сутність інтегрованої дизайн-системи?
4. У чому полягає різниця між статичною та динамічною системою візуальних комунікацій?
5. Як технологічний фактор впливає на організацію візуальної структури?
6. Яким чином можна моделювати комунікаційні зв'язки у системному підході до дизайну?
7. Які параметри визначають ефективність візуальної системи?
8. Чим відрізняються типи візуальних комунікацій за функцією та змістом?
9. Як інтеграція візуальних, звукових і просторових елементів змінює структуру комунікації?
10. Які сучасні тенденції впливають на трансформацію структури візуальних систем у XXI столітті?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 3.
Дизайн-особливості візуальних комунікацій

Мета:

Сформувати глибоке розуміння дизайн-особливостей сучасних візуальних комунікацій, виявити взаємозв'язок між функціональністю, сприйняттям і часовою динамікою візуальних повідомлень; розкрити роль інтерактивності та абстракції як ключових принципів сучасного комунікативного дизайну; розвинути вміння аналізувати, інтерпретувати й створювати візуальні системи з урахуванням концептуальних засад комунікації.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Класифікаційні ознаки візуальних комунікацій у системі сучасного дизайну (у контексті власного об'єкта дослідження)».

Розкрийте такі аспекти:

- поняття функціональності, екстероцептивності та темпоральності візуальних комунікацій;
- вплив цих ознак на процес сприйняття та взаємодії користувача;
- приклади реалізації цих принципів у дизайні.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація динамічної айдентики власного об'єкту дослідження.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених принципам проєктування сучасних інтерактивних візуальних комунікацій - медіаінсталяції, віртуальні інтерфейси, візуальні системи брендів тощо (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. Які основні класифікаційні ознаки визначають структуру візуальних комунікацій?
2. Як поняття функціональності впливає на ефективність дизайну комунікацій?
3. Що означає термін екстероцептивність і як він пов'язаний із процесом сприйняття зорових образів?
4. Яким чином темпоральність формує динамічність візуального повідомлення?
5. У чому полягає принцип інтерактивності у сучасному дизайні?
6. Як змінюється комунікативна структура під впливом інтерактивних технологій?
7. Чим відрізняється концептуальний підхід у візуальних комунікаціях від суто естетичного?
8. Яке місце посідає абстракція у створенні дизайн-образу?
9. Як поєднання абстракції та функціональності сприяє глибшому впливу на користувача?
10. Які сучасні приклади інтерактивних або абстрактних комунікаційних проєктів ви вважаєте найбільш інноваційними і чому?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 4. Динамічні характеристики матеріальних візуальних комунікацій

Мета:

Розвинути у студентів розуміння динамічної природи сучасних матеріальних візуальних комунікацій, виявити закономірності переходу від статичних до кінетичних і адаптивних форм, дослідити взаємодію мистецтва, науки та технологій у формуванні рухомих візуальних систем. Сформувати навички аналітичного та творчого мислення при проєктуванні гнучких, контекстно залежних комунікаційних об'єктів.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Динамічність як системна характеристика сучасних візуальних комунікацій (у контексті власного об'єкта дослідження)».

Проаналізуйте:

- розкрийте поняття динамічності та асоціативності у візуальному мисленні;
- охарактеризуйте різновиди графічних динамічних систем;
- поясніть, як рух, зміна ракурсу чи часу впливають на комунікативну ефективність образу.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація образної та морфологічної трансформації календаря, що презентує власний об'єкт дослідження.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених динамічним характеристикам матеріальних візуальних комунікацій (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає динамічна природа візуальних комунікацій?
2. Які типи графічних динамічних систем виокремлюються у сучасному дизайні?
3. Як мальовані та варіативні комунікації відрізняються за принципами формотворення?
4. Яку роль відіграє рух у формуванні візуального образу?
5. Як наука і техніка впливають на створення нових форматів комунікаційних об'єктів?
6. Що характеризує стереоскопічні системи візуальних комунікацій?
7. Яким чином контекст середовища змінює сприйняття комунікативного об'єкта?
8. У чому полягає поняття адаптивності у візуальному дизайні?
9. Як інтеграція технологій сприяє виникненню нових видів динамічних комунікацій?
10. Наведіть приклади сучасних інтерактивних чи кінетичних рішень у сфері дизайну.

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 5.
Цифрові технології та експериментальні практики візуалізації інформації

Мета:

Ознайомити студентів з особливостями цифрових технологій у сучасних візуальних комунікаціях, розкрити роль мультимедійних, сенсорних та мережевих систем у формуванні інтерактивного середовища. Сформувати навички аналітичного та творчого осмислення явища імерсивності й експериментальних практик візуалізації, а також розуміння можливостей штучного інтелекту (ШІ) у створенні нових форматів дизайн-комунікацій.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Мультимедійні та імерсивні візуальні комунікації у сучасному дизайні (у контексті власного об'єкта дослідження)».

Сформулюйте:

- класифікацію мультимедійних комунікацій;
- сутність поняття імерсивність у контексті цифрового досвіду;
- вплив технологій на сприйняття інформації та формування візуального простору.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація алгоритму роботи інформаційного терміналу, що пов'язаний з власним об'єктом дослідження.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених використанню штучного інтелекту у дизайн-розробках візуальної інформації (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. Які типи мультимедійних візуальних комунікацій існують?
2. У чому полягає різниця між сенсорною та мультитригерною системами комунікації?
3. Як поняття імерсивності пов'язане із взаємодією користувача та простору?
4. Які технічні засоби найчастіше використовуються у проекційних комунікаціях?
5. Яку роль відіграє голографія у сучасних форматах подачі інформації?
6. Як мережеві технології впливають на формування нових форм візуального досвіду?
7. Які можливості ШІ розширюють межі дизайнерського експерименту?
8. Які ризики чи етичні проблеми супроводжують використання штучного інтелекту в дизайні?
9. Як експериментальні цифрові практики впливають на поняття авторства візуального твору?
10. У чому полягає значення інтеграції технології, естетики та комунікації у створенні сучасного візуального середовища?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 6.
Концепція соціальної комунікації у контексті дизайну

Мета:

Сформувати у студентів уявлення про соціальний вимір дизайну візуальних комунікацій, розкрити роль людини як активного учасника комунікаційного процесу, а не лише реципієнта. Ознайомити з феноменами «живих» і видовищних візуальних комунікацій, колективної творчості, соціальних кампаній та масової взаємодії. Сприяти формуванню критичного мислення щодо шаблонності у проєктуванні та розвитку здатності створювати соціально значущі комунікаційні продукти.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Колективна творчість і дизайн як соціальний процес (у контексті власного об'єкта дослідження)».

У роботі розкрийте:

- особливості зміни ролі людини у візуальних комунікаціях;
- поняття соціальної комунікації у контексті інтерактивності та емоційного залучення;
- вплив шаблонності на втрату автентичності в соціально орієнтованому дизайні.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Проєктування сценарію для творчо-колективної візуалізації соціальної проблеми засобами дизайну.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених творчо-колективній візуалізації (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає роль людини як структурного елемента візуальних комунікацій?
2. Як поняття «живих» комунікацій відображає новий рівень взаємодії між дизайном і суспільством?
3. Що означає шаблонність у проєктуванні, і як її подолати у креативних практиках?
4. Яку роль відіграє видовищність у соціально-комунікативних проєктах?
5. Які форми колективної творчості сьогодні активно застосовуються у візуальних комунікаціях?
6. Як соціальний контекст впливає на форму і зміст візуального повідомлення?
7. Чим активна комунікація відрізняється від пасивної у контексті дизайну?
8. У чому полягає значення емоційної залученості у «живих» візуальних комунікаціях?
9. Як соціальний дизайн може активізувати масову комунікацію?
10. Які сучасні приклади соціальних візуальних кампаній можна розглядати як колективну творчість?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

САМОСТІЙНА РОБОТА ДО ТЕМИ 7.
Живі візуальні комунікації: синтез екології та дизайну у контексті сталого розвитку

Мета:

Сформувати розуміння взаємозв'язку між екологічними процесами, біологічними структурами та сучасним дизайном візуальних комунікацій. Ознайомити з напрямами «живого дизайну» і «зелених візуальних комунікацій» як форм сталого мислення. Розвинути здатність використовувати природні закономірності як моделі для створення еко-орієнтованих, біоінспірованих та динамічних візуальних систем.

Теоретико-аналітичне завдання:

Зміст: Підготуйте повідомлення (2 сторінки) на тему: «Природний потенціал як модель для візуалізації інформації у сталому дизайні (у контексті власного об'єкта дослідження)».

У роботі розкрийте:

- поняття «живі візуальні комунікації» та їх місце в сучасному екодизайні;
- приклади біологічних, бактеріальних, тваринних чи рослинних систем, що надихають дизайн;
- роль природної організації як принципу візуалізації.

Форма звітності: повідомлення у форматі Word або PDF (2 сторінки), з посиланнями на використані джерела.

Проєктно-творче завдання:

Зміст: Візуалізація «зелених» візуальних комунікацій у контексті власного об'єкта дослідження.

Форма звітності: Цифровий макет (формат JPG, PNG, PDF)

Науково-дослідне завдання:

Зміст: Підберіть 5 наукових джерел, присвячених живим візуальним комунікаціям (у контексті власного об'єкту дослідження).

Підготуйте анотований бібліографічний список (3-5 речень на кожне джерело), зазначивши:

- автора, рік, назву, джерело публікації;
- основні положення або висновки автора;
- значення цього джерела для теми дослідження.

Форма звітності: Анотований список джерел у форматі ДСТУ 8302:2015 (Word або PDF).

Питання для самоперевірки:

1. Що таке «живі візуальні комунікації» та сфери їх використання?
2. Як природні процеси можуть виступати моделями для візуалізації інформації?
3. У чому полягає відмінність між зеленими, бактеріальними та тваринними комунікаціями?
4. Як біологічні структури можуть впливати на формотворення візуальних систем?
5. Яке значення має поняття адаптивності у природних і дизайн-системах?
6. Які принципи біоміметики використовуються у сучасному графічному та просторовому дизайні?
7. Як живі комунікації сприяють сталому розвитку та екологічній освіті?
8. Які ризики або обмеження існують при використанні біологічних матеріалів у дизайні?
9. Як сучасні технології (AR, сенсорні середовища, біореактивні екрани) інтегруються у живі комунікації?
10. Які відомі проєкти поєднують науку, біологію та дизайн у сфері екологічних візуальних практик?

Особливості оцінювання самостійної роботи:

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання самостійної роботи оцінюється в ***100 балів***

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання (ІЗ) - це форма модульної атестації, що має на меті перевірку рівня сформованості професійних компетентностей студента у межах навчальної дисципліни. Це завдання поєднує теоретичні знання, практичні навички та творчу самостійність у вирішенні комплексної дизайнерської проблеми.

Метою виконання ІЗ є:

- оволодіння навичками теоретичного осмислення візуальної інформації та проєктування різних видів візуальних комунікацій;
- здатність використовувати набуті знання у подальшій навчальній та професійній діяльності;
- розвиток навичок самостійної роботи, системного мислення;
- оволодіння сучасними методами моделювання візуально-комунікативного простору згідно з цілями сталого розвитку.

ІЗ виконується упродовж семестру. Виконання його є обов'язковою умовою успішного вивчення курсу та отримання позитивної оцінки. ІЗ захищається під час семестру у години, виділені для індивідуальної роботи. При виконанні та оформленні індивідуального завдання студент може доброчесно використовувати інтернет-ресурси.

ІЗ оцінюється за 100-бальною шкалою.

Завдання ІЗ: проаналізувати матеріали згідно заданої теми та запропонувати концепцію проєктної розробки.

Структура ІЗ:

Для виконання ІЗ викладачем надається зміст роботи з основними питаннями. ІЗ включає:

- теоретико-аналітичну частину (наукове дослідження аналогів, аналіз об'єкта проєктування, обґрунтування ідеї, концепції);
- проєктно-графічну частину (розробка ескізів, колірних та стилістичних рішень, варіантів композиції);
- реферат (короткий опис дослідження, технічних характеристик, матеріалів, технологій тощо).

Форма звітності: реферат обягом 10-15 сторінок (із ілюстративним матеріалом), захист .

Індивідуальне завдання

Тематика теоретико-дослідницьких ІЗ

1. Еволюція візуальних комунікацій у контексті цифрової культури.
2. Трансформація функцій візуальної комунікації у постцифрову епоху.
3. Роль дизайну у формуванні комунікативного простору сучасного суспільства.
4. Теоретичні підходи до аналізу візуальних кодів у системі дизайн-комунікацій.
5. Концепція «живих» (біологічних) візуальних комунікацій у контексті сталого розвитку дизайну.
6. Семіотичні аспекти сучасного графічного дизайну: аналіз знаків і символів у комунікації.
7. Візуальні метафори як засіб формування дизайнерського повідомлення.
8. Колір як мова комунікації: психологічні та культурні інтерпретації.
9. Типографіка як інструмент образотворення у візуальних комунікаціях.
10. Символіка форм і композицій у дизайні соціального плакату.
11. Соціально відповідальний дизайн: роль графічної мови у зміні суспільної свідомості.
12. Етичні принципи візуальної комунікації у рекламі та масовій культурі.
13. Візуальні комунікації у сфері сталого розвитку: проблеми та перспективи.
14. Дизайн як інструмент соціального діалогу: аналіз успішних міжнародних кейсів.
15. Візуальні стратегії протидії дезінформації в сучасних медіа.
16. Візуальна стилістика сучасного плакату: від мінімалізму до експресивної графіки.
17. Естетика руху у візуальних комунікаціях: від плакату до діджитал-анімації.
18. Вплив поп-арту на формування візуальної культури XX–XXI століття.
19. Еволюція шрифтової естетики у графічному дизайні XX–XXI ст.
20. Візуальна гармонія як предмет дослідження в теорії композиції
21. Цифрові технології та їх вплив на структуру візуальної комунікації.

22. Візуальні комунікації у доповненій реальності: досвід інтеграції графічного дизайну та технологій.
23. Алгоритмічний і генеративний дизайн як нові форми візуальної мови.
24. Штучний інтелект у графічному дизайні: переосмислення ролі дизайнера-комунікатора.
25. Інтерактивна інфографіка як форма сучасної наукової комунікації.
26. Культурна ідентичність у візуальних комунікаціях: український контекст.
27. Порівняльний аналіз візуальних стратегій у європейському та азійському дизайні.
28. Візуальні коди національної пам'яті у графічному дизайні України.
29. Інтеркультурна комунікація через візуальні образи: виклики глобалізованого світу.
30. Роль візуальних комунікацій у формуванні іміджу міста / регіону.
31. Емпіричне дослідження сприйняття кольору у графічних повідомленнях.
32. Еко-естетика як нова парадигма візуальних комунікацій.
33. Біонічні принципи формотворення у графічному дизайні.
34. Візуальні стратегії екологічного мислення у дизайнерських практиках.
35. Особливості природничих візуальних комунікацій.
36. Принципи «зеленого візуального дизайну» у системі сучасних комунікацій.
37. Взаємодія мистецтва та дизайну у візуальних комунікаціях.
38. Екранна естетика як нова форма візуальної культури.
39. Інтерфейс як комунікативний простір: візуальні патерни взаємодії людини і системи.
40. Візуальна мова соціальних мереж: нові форми символічного вираження.
41. Емоційний дизайн у візуальній комунікації: когнітивні рівні сприйняття (за Д. Норманом).
42. Роль асоціацій у створенні візуального повідомлення.
43. Візуальні архетипи у рекламній комунікації.
44. Персоналізований дизайн як засіб побудови емпатичної візуальної взаємодії.
45. Проєктні особливості інтегрованих візуальних комунікацій.
46. Художньо-графічні особливосіт інтегрованих візуальних комунікацій.

Особливості оцінювання ІЗ

Критерій	Ваговий коефіцієнт, %	Характеристика
1. Повнота розкриття теми, аргументованість висновків	30%	Виявлення глибокого розуміння теоретичних засад теми
2. Аналітичність і науковість викладу	20%	Використання наукової термінології, наявність посилань, логічна структура викладу матеріалу
3. Креативність і професійність виконання проєктно-творчого завдання	30%	Оригінальність ідей, доцільність вибору художніх засобів
4. Якість оформлення	20%	Правильне цитування, естетичне подання матеріалу, відповідність формату

Виконання ІЗ оцінюється в ***100 балів***

Критерії оцінювання ІЗ :

90-100 балів отримує здобувач освіти, який вільно володіє програмним обсягом матеріалу, виявляє і демонструє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати нові знання, демонструє грунтовні знання, вміння та практичні навички; без допомоги вміє викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, вміє використовувати методи наукового обґрунтування власних рішень, самостійно виконує дизайн-розробки.

85-89 балів отримує здобувач освіти, який вільно володіє програмним обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує завдання у стандартних ситуаціях, виконує дизайн-розробки, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна, вміє обґрунтувати на аргументувати свою думку.

75-84 балів отримує здобувач освіти, який вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому, самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати окремі аргументи для підтвердження думок.

65-74 балів отримує здобувач освіти, який відтворює значну частину теоретичного матеріалу, демонструє знання і розуміння основних положень з допомогою викладача може поверхнево відтворювати і аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60-64 балів отримує здобувач освіти, який володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні або володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

35-59 балів отримує здобувач освіти, який володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, шо становлять незначну частину навчального матеріалу.

0-34 балів отримує здобувач освіти, який володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до загальних критеріїв паралельно за:

- 4-бальною національною шкалою (позитивні оцінки – «відмінно», «добре», «задовільно», негативні оцінки – «незадовільно»);
- 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання

Бали за шкалою ЛНТУ	За шкалою ECTS	За державною (національною) шкалою	Критерії оцінювання знань
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Здобувач освіти вільно володіє програмним обсягом матеріалу, виявляє і демонструє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати нові знання, демонструє ґрунтовні знання, вміння та практичні навички; без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, використовує методи наукового обґрунтування власних рішень, самостійно виконує дизайн-розробки

85-89	B (дуже добре)	Добре	здобувач освіти вільно володіє програмним обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи у стандартних ситуаціях, виконує дизайн-розробки, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною, обґрунтовує та аргументує свою думку
75-84	C (добре)		здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому, самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві; добирати окремі аргументи для підтвердження своїх думок
65-74	D (задовільно)	Задовільно	здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, демонструє знання і розуміння основних положень з допомогою викладача; поверхнево відтворює і аналізує навчальний матеріал, виконує дизайн-розробки, виправляє помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
60-64	E (достатньо)		здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну його частину відтворює на репродуктивному рівні або володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
0-34	E (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

ЛІТЕРАТУРА

1. Скляренко Н. В. Візуальні комунікації в дизайні: динамічні концепції сталого розвитку: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 484 с.
2. Skliarenko N.V., Gryshchenko I.M., Kolosnichenko M.V. Symmetry in the Visual Communication Design: Methods of Dynamic Image Construction. *Art and design.* 2021. №3(15). С. 9–20
3. Skliarenko N. V. Section 9. Dynamic Visual Communication: The Historical Transformations and Modernity Challenges. *Challenges and prospects of the interaction between culture, science and arts in the modern context* : Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing". 2022. P. 167-188. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-206-7-9
4. Skliarenko, N., Didukh, A., Rainysh, V., Kolosnichenko, O., Chuprina, N. From waste to usefulness: packaging design as a by-product. *International Journal of Design & Nature and Ecodynamics.* 2021. Vol. 16 (5). P. 487-494. DOI: https://doi.org/10.18280/ijdne.160502
5. Vorobchuk M., Skliarenko N. Artistic Language of Coded Information: the Principles of Visual Communication Signals Design. *New Design Ideas.* 2022. Vol. 6, No.1, 40-50. URL: https://jomardpublishing.com/UploadFiles/Files/journals/NDI/V6N1/Vorobchuk_Skliarenko.pdf
6. Скляренко Н. В., Колосніченко М. В. Динамічне проєктування поліграфічної продукції: способи трансформації художнього образу. *Графічний дизайн в інформаційному та візуальному просторі*: монографія / М. В. Колосніченко та ін. Київ: КНУТД, 2022. 226 с. С. 35-58.
7. Скляренко Н., Романюк О. Рослинні еко-компоненти у дизайні динамічних візуальних комунікацій: методи інтеграції. *Актуальні питання гуманітарних наук*: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2021. Вип. 44. Том 3. С. 30-36. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/44-3-5
8. Скляренко Н.В. Антропосоціальні дизайн-системи (за матеріалами інноваційної реклами). *Теорія та практика дизайну*: зб. наук. пр. Мистецтвознавство. 2015. Вип. 7. С. 240-248. DOI: https://doi.org/10.18372/2415-8151.7.10258

9. Скляренко Н.В. Біологічні дизайн-системи зовнішньої реклами: еко-тенденції використання. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку.* 2015. Вип. 21. Т. 2. Рівне: РДГУ, 2015. С. 42-46.
10. Buchanan R. Systems Thinking and Design Thinking: The Search for Principles in the World We Are Making. *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation*. 2019. Vol. 5(2). P. 85-104. DOI: https://doi.org/10.1016/j.sheji.2019.04.001
11. Ceschin F., Gaziulusoy İ. Design for Sustainability. A Multi-level Framework from Products to Socio-technical Systems. New York, NY, Routledge, 2020.
12. Friendly M., Wainer H. A History of Data Visualization and Graphic Communication Cambridge, MA: Harvard University Press, 2021. 320 p.
13. Kleon A. Steal Like an Artist. New York, N.Y.: Workman Publishing, 2012.
14. Мигаль С.П., Дида І.А., Казанцева Т.Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітня платформа Prometheus: онлайн-курс «Критичне мислення в українському контексті». URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainian-context-critical-thinking/
2. Освітня платформа VUM online: онлайн-курс «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку». URL: https://vumonline.ua/course/libraries-in-achieving-sustainable-development-goals/
3. Освітня платформа Prometheus: онлайн-курс «Візуалізація даних». URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/data-visualization/
4. Освітня платформа Prometheus: онлайн-курс «Цифрові комунікації в глобальному просторі». URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-communications-global/
5. Освітня платформа Education.ua: онлайн-курс «Інфографіка». URL: https://education.ua/courses/48974/
6. Освітня платформа Unschools: онлайн-курс «Systems Thinking Course». URL: https://unschools.co/course/systems-thinking/
7. Освітня платформа Rewilding Academy онлайн-курс «Introduction to Systems Thinking» (Rewilding Academy). URL: https://rewilding.academy/courses/introduction-to-systems-thinking/

Візуальні комунікації в дизайні [Текст] : Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дизайн» галузі знань 02 Культура та мистецтво спеціальності 022 Дизайн денної та заочної форм навчання / уклад. Н.В. Скляренко. – Луцьк : ЛНТУ, 2024. – 28 с.

Комп'ютерний набір Н.В. Скляренко
Редактор Н.В. Скляренко

Підп. до друку «__»_____2024 р. Формат 60х84/16. Папір офс.
Гарн. Таймс. Ум. друк. арк. 0,875.
Тираж 50 прим.

Інформаційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75
Друк – ІВВ ЛНТУ